

Rashonden in grootmoeders tijd...

De Samojeed Kamp. 'Jetske's Beer'

Het duikt onverwacht op: een stapeltje negatieven in een doosje met de jaartallen 1938 en 1941.

Fotograaf A. Weisz uit Voorschoten heeft deze zwart-wit kiekjes van honden op een tentoonstelling gemaakt. Rashonden in grootmoeders tijd...

Wat en wie zien we?

Geen twijfel over mogelijk: een Samojeed. En zijn naam weten we ook: Internationaal Kampioen 'Jetske's Beer', eigendom van mevr. A. van Ogten-Schoehuizen, Groenewoudscheweg 290 in Nijmegen.

Deze reu maakt deel uit van het begin van de geschiedenis van de Samojeed in Nederland. Zijn moeder, 'Samoya's Natacha', komt uit het eerste nest Samojedden (3 reuen en 3 teven) dat in 1926 in Nederland wordt geboren.

De fokkers ervan zijn de dames Schmedding en Dickhoff uit Hilversum, liefhebbers van het eerste uur. De ouderhonden van dit eerste nest zijn uit Engeland geïmporteerd: de teef 'Farningham Mooswa' (1923) en de reu 'Farningham Ikon' (1924).

◆ Internationaal Kampioen 'Jetske's Beer' van mevrouw A. van Ogten-Schoehuizen uit Nijmegen, gefokt door mevrouw Jetske Pieterse-Kalkman uit Rotterdam.

Beide krijgen het achtervoegsel 'of Samoya' als ze in Nederland worden geregistreerd.

Vader x dochter paring

De Engelse Farningham kennel is van Ernest en Clara Kilburn-Scott, deelnemers aan Poolexpedities. In 1889 brengt Ernest het eerste puppy mee, dat hij koopt bij de Samojedstam. De hond is bruin met witte aftekeningen. In 1892 stellen Ernest en Clara de eerste Samojeed ten toon op Leeds Dog Show en hun fokproducten hebben een zeer grote invloed op de fokkerij, ook in Nederland, in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw. Ernest is degene die in 1909 de eerste rasstandaard schrijft.

'Samoya's Natacha', de moeder van de hond op de foto, komt in eigendom van Jetske Kalkman (later mevrouw J. Pieterse-Kalkman) in Rotterdam. Zij heeft weinig keus als het op fokken aankomt; haar eerste nest – waarin de hier afgebeelde 'Jetske's Beer' wordt geboren – ontstaat uit een vader x dochter paring: 'Ikon' x 'Natacha'.

Jaren dertig schoenen

De hond staat op een soort plankier en voor de toeschouwers zijn tafels

- ♦ De openingszin van de rasstandaard luidt: 'Een elegante, witte poolhond'. Tegelijkertijd moet de Samojeed kracht en uithoudingsvermogen uitstralen.

en stoeltjes neergezet. Opvallend is de lange jurk van de exposante met de bijpassende jaren dertig schoenen. Ze horen waarschijnlijk bij mevrouw A. van Ogten-Schoehuizen, één van de oprichtsters van de Nederlandse Samojed Club in 1932.

Deze Samojeed is wit; de toegestane

kleuren zijn nu wit, crème of wit met biscuit (beige).

De beide heren rechts – strak in het pak – zijn waarschijnlijk officials. Ze lijken wat gegevens uit te wisselen.

Laika Samojedskaja

De oorsprong van de Samojeed ligt in noordwest Siberië, het gebied van de Samojedstam. Hun honden zijn multi-functioneel; ze helpen bij het drijven van de kudde, bij de jacht en 's nachts verwarmen en beschermen ze hun bazen in tenten van rendierhuid. Ook doen ze dienst als lastdragers en trekkers van de sledes. Al in de zeventiende eeuw maakt een Noordpoolreiziger melding van 'witte honden die sledes trekken' en in de twintigste eeuw zijn het weer poolreizigers die de Samojeed introduceren in de westerse wereld. Het woord 'Samojeed' wordt in diverse betekenissen gebruikt: het is de naam van de stam, van het land dat ze bewonen en van hun honden.

- ♦ De Samojeed is geschikt voor het trekken van lichtere lasten, bijvoorbeeld een slede met één musher. (Fotograaf onbekend).

♦ Al in de zeventiende eeuw maakt een Noordpoolreiziger melding van 'witte honden die sledes trekken'.

'Samoyede' betekent in het Russisch 'kannibaal' en daarom noemt men deze hond in het oude Rusland 'Nentsy'. Dat is een andere naam voor de Samojedestam en betekent simpelweg 'mens'. De juiste naam van dit ras is Laika Samojedskaja: hond van het Samojedenvolk. Russen noemen overigens alle honden uit het noorden die een puntige snuit, rechtopstaande oortjes en een wollige vacht hebben, een Laika.

Koninklijke belangstelling

Behalve in Engeland, mag het ras zich ook in Nederland in koninklijke belangstelling verheugen: in 1958 en 1960 fokt koningin Wilhelmina een nestje Samojedes (kennel 'van het Aardhuis') met een door haar uit Noorwegen geïmporteerde teef. Dit leidt niet tot een te grote populariteit

van het ras. Op de WereldWinner in 2002 zijn er meer dan 50 ingeschreven en op Crufts 2002 zijn er bijna 200. De FCI-standaard wordt in 1959 gepubliceerd, maar daarvoor circuleren er in diverse landen al eigen rasstandaards.

Showtype en werktipe

Kenneren kunnen van mening verschillen of de Samojeed een echte sledehond is (geweest) of niet. Praktisch denkend kan men veronderstellen dat hij, behalve als hoeder van de rendierkuddes, is ingezet om lichtere lasten te trekken. Nomadische volkeren kunnen zich nu eenmaal geen honden veroorloven die iets niet kunnen. In de sledehondensport wordt de Samojeed ingedeeld bij de langzamere honden. Hij is uitstekend op zijn plek in een

gezin; flyball en behendigheid zijn goed aan hem besteed. Een Samojeed is niet echt waaks, maar heeft de neiging veel te blaffen. Hoewel beide types binnen de standaard kunnen passen, is er ook bij de Samojedes sprake van een 'showtype' en een 'werktipe'.

De rasstandaard zegt over het temperament: vriendelijk, open, oplettend en levendig; niet verlegen of agressief en heel sociaal. ◀

WIE?

Wie herkent de locatie en weet de datum van deze tentoonstelling of clubmatch?

Wie herkent de exposant?

Geef uw suggesties door aan: horter@tiscali.nl